

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hóra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hóra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
6-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitlér sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában
TELEFON-SZÁM: 337.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1900.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Csütörtök, szeptember 13.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vexércikk: Vendéglősök a Hegyalján.**
- A kínai háború.**
- A város közgyűlése.**
- A magyar vendéglősök kongresszusa.**
- A hála.**
- Megbolygatott sírok.**
- Csanádmegye legnagyobb adófizetői.**
- A kaszárnya-kölcson.**
- A vadházasság vége.**
- Tárcza: A kórházból.** Irta: Nanson Péter.
- Csarnok: Királynék.**

Vendéglősök a Hegyalján.

Arad, szeptember 12.

A magyarországi vendéglősök kongresszusának egyik kiemelkedő momentuma a *borászati és szőlészeti kiállítás*, melyet a kongresszusi tagok tiszteletére az aradmegyei gazdasági egyesület rendez holnap. Ennek a kiállításnak az volna a célja, hogy a vendéglősök *Ménés, Gyórok* és *Kúvin* e három egymásba folyó hegyközség szőlő gazdaságát közelebbről megismerjék. A gazdasági egyesület elismerésre méltó törekvést tanúsított a kiállítás rendezésével és amikor egyrészt kitüntető megtisztelést nyilvánít általa vendégeink irányában, másrészt nem tévesztette szem előtt a dolognak praktikus oldalát. A kongresszus maga praktikus irányban haladt, amit igazol a mai közgyűlés egész lefolyása és a kiállítás csak megkoronázza a becsületes és komoly iparkodást.

Valljuk be őszintén, hogy a mi hegy-

aljánk termőképessége még nem talált ez országban oly méltánylásra, amint azt minden tekintetben megérdemli, valljuk be, hogy a külföldön talán jobban tudják megbecsülni szőlő termelésünk kitünő minőségét, mint itthon a hazában és ne tagadjuk, hogy szőlőnket, borunkat nem tudjuk a belföldön úgy értékesíteni, mint azt a dolog természetes rendje megkövetelné.

Es szinte hihetetlen, hogy ez az állapot így tart minálunk. Hiszen, ha valóban versenyképes valamiben ez az ország a külfölddel szemben, akkor bizonyára a szőlőgazdaság az és mégis a legsilányabb bortermelő országok képesek e tekintetben nekünk oly konkurencziát csinálni, mely mellett a mi termelésünk nagyobb piacra találni nem képes. Nagyon elhibázott gazdasági politika az, mely az ország szőlő termékeit azáltal akarja csupán megvédeni, hogy vámokkal sujtja a külföldi termékeket. Ez mindenesetre egyik módja a termelés intenzivebb fejlesztésének, de nem minden. Es azért azt tartjuk a leghelyesebb és legcélszerűsabb gazdasági politikának, mely minden eszközt, minden módot felhasznál arra, hogy a termelés itt benn a hazában minél nagyobb piacra találjon.

A mi szőlőnk, a mi borunk, mint kiviteli cikk már Európaszerte ismeretes és tengeren túl is elvitte jó hírünket. Ha ez így van, akkor szinte csodálatos, hogy miért oly nagy a borbehozatal külföldről, amikor minőségileg velünk versenyezni nem képes? miért lankasztja a bevitel

szőlőgazdaságunkat, miért dermeszti meg az itteni piacot?

Ezen az állapoton kell segíteni — de eltévesztett dolog, ha ebben is a kormánytól várjuk a segítséget, vagy a törvényhozástól. Ezek a hatalmas közegek mindenesetre sokat tehetnek, de a gyakorlati életben a társadalom maga volna hivatva mindazt jóvá tenni, amit a közöny e kérdésben eddig is rontott. A magyarországi vendéglősök hatalmas testülete ezen a téren igen sokat tettek és tesz is, ha most szemtől-szembe látja, hogy a mi borvidékünk is meg tudna felelni a borfogyasztók legkényesebb igényeinek.

A gyóroki kirándulásnak, a borászati és szőlészeti kiállításnak tehát az volna a tulajdonképeni célja, hogy a magyar vendéglősök első sorban itt nézzenek körül az országban, itt keressék és találják meg a fogyasztási piacot és a külföldre csak akkor és az esetben appelláljanak, ha annak különlegességeire szorulnak.

Es ha a vendéglősök a hazaszeretethez csak egy kis mértékét viszik be üzleti ügyeikbe, ha csak egy atomja annak az érületnek hatja át keblüket, melynek fényes jelét adták ma a szabadságszobor és a gyászos emlékü vesztőhely előtt, mikor szükségleteik beszerzéséről gondoskodnak, akkor bizonyára óriási módon lendül fel bor és szőlőgazdaságunk. Ez az érület meg van bennük, még pedig, mint a ma szerzett tapasztalat mutatja, kiváló mértékben és épen azért tiszta meggyőződésünk, hogy az alkalmi borá-

TÁRCZA.

A kórházból.

Irta: Nanson Péter.

A helyőrségi kórházban ott jártak az orvosok.

Az élükön lihegett a nagy, kővér törzsorvos, a tarkójáig lecsuszott katonai sapka képviselte rajta az egyenruhát. Mellette a hosszú, sápadt segédorvos, a ki egész szellemességét mozgósította, hogy rosszkedvű előljárója homlokáról elűzze a fellegeket. Azután következett egy beteg-ápoló-örmester pápaszemmel az orrán. A kíséret nagyon elegy volt, álmos beteg-ápolók s kifert bajszu káplárok képezték az elitejét. A kora reggeli óra daczára már részeg inspekciós hadnagy volt a sereghajtó, a ki a kórház konyhájában alapos vizsgálatot tartott s lelkiismeretes gondnal hörpintgetett nagyokat a betegek számára rendelt aszszuborokból, hogy meggyőződjék arról, vajjon a szállító egészséges és hamisítatlan portékát liferál-e.

A törzsorvosnak nagyon rossz volt a kedve. Sok új pácienset vettek fel, nem volt ideje s majdnem egész idejét magán-praxisa foglalta le. Kunnélfogva mindenütt kereste a szinlelt betegeket. Olyan erővel rohant előre, hogy a korhadt lépcsők recsegték a lábai alatt, a be-

tegekre s az ápolónőkre pedig úgy csapott le, mint a fergeg.

Atkozódott, káromkodott, szidta a fáradhatlanul szellemeskedő, de azért egyre jobban el-sáppadó segédorvost, kegyetlenül lehordta az ápolónőket s kategorikus könyörtelenséggel láz-ellenes diétát s riczinus-olajt rendelt úgy a beteg lábak, mint a beteg gyomor megorvoslására.

Azután a 27. számú ajtaját rántották fel s a törzsorvos bevonult oda a kíséretével együtt.

Az egyik ágyhoz lépett, melyben lecsukott szemekkel feküdt egy tüdővésztes beteg. Beesett arczáról fáradtan csüngött le szakállának pár fekete szála, a homlokáról veriték-csöppek gyöngyöztek.

— Alszik? — kérdezte a törzsorvos mogyorván.

— Nagyon beteg! — merészelt a szolgálattevő betegápoló suttogva a katoná mentés-gére felhozni.

— Hm, hm! — azután az ágy feje felett levő táblán a reggeli s az esti hőméréseket nézte meg. Egyszerre, kis szünet után, egészen megváltozott hangon, halkán és óvatosan kérdezte meg az ápolót.

— Mads aludt az éjjel?

— Nem törzsorvos ur, Mads Hansennek egész éjjel lázálmai voltak. Folyton az anyját hívja.

— Szegény fiu!

A törzsorvos néhány perczig megint hallgatott. Amikor azonban észrevette, hogy Mads Hansen kinyitott szemeit, mosolyogva intett feléje.

— Jó reggelt, kedves Mads, ismer maga engem?

— Parancsára törzsorvos ur.

— Talán Mads Hansen az anyja után vágyódik? Mit gondol, hátha irnánk neki, hogy jöjjön el a fiához?

— Parancsára, törzsorvos ur.

— Hol laknak a szülei?

— Parancsára, törzsorvos ur.

— Talán tudja ön, Mads, hogy hijják azt a falut, ahová való?

— Oh, anyám, anyám — édesanyám!

A törzsorvos odafordult a kíséretéhez.

— Mads társai közül a századból nem tudja senki a szülői címét?

— Nem, törzsorvos ur. — válaszolta a betegápoló — arról a környékről nem szolgál más, mint ő. Senki sem tud közelebbi adatot róla. Azt mondják, csak annyit tudnak, hogy folyton gyötörte a honvágy. Nem volt a századnál egy pajtása sem. Bizonyára egyedül sorozták be a falujából, tőle pedig nem tudhattunk meg semmit. Hiába kérdeztük.

A törzsorvos a sipkáját egy üres ágyra dobta, azután közelebb lépett Madshoz.

— Talán képes lesz egy kicsit fölegyene-

detése, mert ő az országos iparegyesület részéről küldetett ki. Ez az egyesület régóta foglalkozott az ily ügyekkel, minden dologban véde az iparosok helyzetét. Az Iparegyesület az új szövetséget lelkesen üdvözi és támogatásáról biztosítja.

Majd így folytatja:

— Én ma az államhatalomtól nem azt kívánom, hogy a közérdeket előmozdítsa, hanem csak azt az egyet, hogy ne akasztja meg azt.

Ezután az elnök és nyolcz társ elnök, valamint a jegyzők kijelölésére került a sor. Elnök lett Gundel János. Társelnök: Glück Frigyes, Hammer Ernő, Wirth Ferencz, Privari Pál, Juránovics Ferencz, Nagy Lajos, Hauer Bertalan és Seress Márton. Jegyzők: Poppel Miklós, Benedek János, Décsi Géza dr. Solti Odön dr. és Szilvássy László dr. A jegyzőkönyv hitelesítésére felkérték: Glück Frigyeset és Bokross Károlyt.

A kongresszusra számos sürgöny és levélbeli üdvözlét érkezett vidéki egyesületektől, melyeket felolvastak. Elő terjesztették továbbá, hogy Belatini Braun Sándor 200 koronát, Unger Mór 200 koronát és Glück Frigyes ezer koronát adományoztak az Aradon létesítendő szakiskola alapja javára.

Gundel János elnök ezután előterjesztette a végrehajtó bizottság eljárásáról szóló jelentését, melyet tudomásul vettek.

Glück Frigyes a budapesti szakiskola bizottságának elnöke lépett ezután az előadói emelvényre, hogy a szakoktatás kérdésében irt jelentését felolvassa. A jelentésre Martonffy Márton tett észrevételt: Egy konkrét ügy van tárgyalás alatt Uraim — mondta Martonffy — melyre vonatkozólag egyet-mást elmondani szükségesnek tartok. Megpróbálkoztam tavaly, és megkerestem több tanfelügyelőséget aziránt hogy adjanak jelentést arról, hogy tulajdonképpen mennyi a vendéglős tanoncok száma kerületükben? A jelentés szomorú képet nyújtott, amennyiben kitűnt, hogy vendéglős tanonc nincs egyáltalán. Sopronban 26, Debreczenben 2, Aradon 10, Kassán 1, Nagyváradon 1. Ha tehát mi minden évben csak lelkesedni fognak az ügyért, de tenni nem, úgy szakoktatásunk soha sem lesz. Én tehát Glück Frigyes indítványát azzal egészítem ki, hogy jegyeztesse be minden pinczért-tartó iparos pinczéreit és akkor biztosítom, hogy egy év alatt lesz tanoncziskola. Ha ez eszme megvalósítását akarják, úgy vigyük azt szét az országba és én megvagyok győződve, hogy jövőre más képet fogunk látni.

Az ülés ötödik tárgya az idegen-kereskedés emeléséről irt tanulmány volt, melyet a szerző, Stadler Károly helyett Glück Frigyes olvasott fel.

Erre Bokross Károly szép szavakban fejtegette a magyar vendéglősök országos szövetségének célját, mely után a szövetség tisztikarának megalakulása következett.

Az alapszabályok elfogadása után hosszas vita fejlődött az elnöki tisztség betöltése körül amennyiben sem Gundel János, sem Glück Frigyes nem akarták az elnöki tisztséget elfogadni. A kongresszust erre rövid időre felfüggesztették, hogy ez elnökkérdést maguk közt eldöntsék.

Mire az ülést újból megnyitották, még mindig nem tudtak dönteni az elnökkérdésben, míg végre Gundell hosszas rábeszélés után sikerült kapacitálni és ő ideiglenesen el is fogadta az elnökséget. Pénztárnokul a budapesti ipartársulat pénztárnokát: Mehringer Rezsőt választották meg.

A kongresszus tárgysorozatának utolsó pontján az indítványok voltak. Ennek során egy

igazán megszivlelendő, hazafias indítványt terjesztett elő Protovin Pál a távollevő Illencz János temesvári szállodás nevében. Illencz azt indítványozta, hogy mondja ki a kongresszus, hogy minden magyarországi vendéglős összes szükségleteit magyar kereskedőktől és magyar gyárosoktól szerezzék be. Ezzel a magyar ipar és kereskedelem pártolását célozzák, melyet így hatalmas lépéssel visznek előre. Ez indítványt nagy lelkesedéssel fogadták el.

A kongresszus tárgysorozata ezzel ki volt merítve és az ülés délután két óraker véget ért.

A nyugdíj egyesület ülése.

Rövid egyórás szünetelés után ismét összegyűltek a vendéglősök a Központi szálló nagyszobájában, hogy a szállodások, kávéosok, pinczerek és kávésegek országos nyugdíjegyesületének III. évi rendes közgyűlésén résztvegyenek.

Az ülést Bokross Károly elnök nyitotta meg, köszönetet mondva az aradi választmánynak, mely lehetővé tette, hogy a nyugdíjintézet ülését itt tarthassa meg. Beszédében kifejtette az elnökség programját, melynek legfőbb pontja, a nyugdíjba való lépés törvényesítése, mely ügyben az országgyűlést is megkeresik. A jövőre nézve Budapesten rendes tagszerzőt fognak felvenni. Az elnök bejelenti továbbá, hogy Doge Döme 200 koronát, Reiner Adolf, a Törley-czég vidéki képviselője 400 koronát adományozott a nyugdíjegyesület alapja javára. A vagyon eddig a 100,000 koronát meghaladja.

Ezután a jegyzőkönyv hitelesítésére Prindl Nándor és Gundel Jánost, jegyzőül pedig Solti Odön drt kérték fel.

Solti Odön dr. előterjesztette ezután a nyugdíjegyesület jelentését az elmúlt évről, mely kedvezően világítja meg az egyesület vagyoni állapotát. Majd Francois Lajos budafoki gyáros mint a felügyelő bizottság elnöke, kéri a felmentvény megadását, amely meg is adatik. Egy felügyelő bizottsági megüresedett tagsági helyre Szaczellári Györgyöt választották meg.

A közgyűlés sorrendjének hetedik pontjaként szerepelt a jövő évi közgyűlés helyének meghatározása: Ha jövőre a szövetség tényleg megalakul, úgy azzal egy helyen tartják meg a nyugdíjegyesület ülését is és pedig jövőre a fővárosban.

Az indítványokra került most a sor. Bokross Károly elnök indítványozza, hogy mondja ki a közgyűlés, hogy Budapest székes-főváros területére egy évi próbaidő tartamra, hivatásos taggyűjtő alkalmazandó s felhatalmazza az igazgatóságot, hogy az alkalmazandó taggyűjtő fizetését a kezelési alap terhére megállapíthassa s kiutalványozhassa.

Ez indítványhoz Göbel Ferencz temerini vendéglős szól hosszabban, kérve, hogy az indítványt oda módosítsák, hogy nem egy taggyűjtőt, hanem legalább is huszat szerződtesenek. A közvetítő indítványt nem fogadták el, mert jelenleg még ily nagy szerző kar szervezésére nem áll rendelkezésükre semmiféle alap.

Az elnök indítványozza továbbá, hogy mondja ki a közgyűlés, hogy a szakiparban működő főnök és segédszemélyzetnek a nyugdíjegyesületbe kötelező belépését szükségesnek és így kívánatosnak tartja, hogy a kötelező belépést a törvényhozás a betegsegélyezés mintájára mielőbb törvényhozási uton szabályozza. Elhatározták, hogy e célból memorandumot terjesztenek fel az országgyűléshez, melyet fel is olvastak.

Ezután a budapesti választmány a következő indítványt terjesztette elő:

Mondja ki a közgyűlés, hogy miután az alap-

szabályok 31. §-a a tagok kilépésére tag teret nyújt, s a tagdíjak korlátlan visszafizetésével a kilépésre csaknem csábítólag hat, szükségesnek tartja a 31. §. módosítását oly értelemben, hogy a tag a befizetett tagdíjak $\frac{1}{3}$ -ának visszafizetésére csak az esetben tarthasson igényt, ha tagsági kötelmeinek három évig már pontosan megfelelt. A 31. §-ból az indítványozott módosítás folytán ezen utolsó mondat és hogy a befizetett járulékoknak csupán $\frac{1}{3}$ -át fogja visszakapni, elmaradna, és ezen szakaszhoz új bekezdés jönne következő tartalommal: „Kilépés esetében a befizetett tagsági díjnak csupán $\frac{1}{3}$ -a és csak akkor fog a kilépőnek visszatéríttetni, ha tagsági kötelmeinek három éven át pontosan eleget tett.“

Az indítványt elfogadták.

Dr. Solti Odön jogtanácsos indítványát, hogy Burger Károly, Steiner Sándor és Gaál Andor lemondott igazgatósági tagok helyébe újakat válasszanak, elfogadták és helyükbe Dong János, Weingruber Ignácot és László Károlyt választották meg.

Königstorfer Gusztáv a következőket indítványozta:

Mondja ki a közgyűlés, hogy a pinczerek és kávésegek elhelyezésük alkalmával, a nyugdíjegyesület alaptőkéje javára, a közgyűlés által meghatározandó díjat tartozzanak befizetni, s hogy a segédszemélyzet változtatása alkalmával hasonló célra a főnökök is bizonyos díjat fizessenek.

Mondja ki a közgyűlés, hogy a pinczér elhelyezéssel foglalkozó pinczeregyleteket s egyesületeket köriratban felhívandóknak tartja, hogy az előbbi indítványban jelzett díjak beszédését közvetítsék és elősegítsék.

Amennyiben az e) és f) alatti indítványok elfogadhatnának, azok végrehajtásával a nyugdíjegyesület igazgatóság bizassék meg.

Egyhangulag elfogadták.

A szabadkai pinczeregylet következő indítványát is elfogadták:

Mondja ki a közgyűlés, hogy Szabadka székhellyel, Bács-Bodrog-megye területére kiterjedő hatáskörrel választmányt létesít, amennyiben ezen indítvány elfogadhatná, a szabadkai pinczeregylet alaptőkéjéből 4000 korona alapítványi összeget ajánl fel a nyugdíjegyesület alaptőkéje javára. Ellen esetben 2000 korona alapítvánnyal fogna a jelzett célhoz hozzájárulni.

A következő indítvány az volt, hogy mondja ki a közgyűlés, hogy szükségesnek tartja egy nyugdíjegyesület ügyét különösen felkaroló szaklapnak kiadását, melyből a nyugdíjegyesület ügyei iránt érdeklődők a kellő felvilágosításokat megkaphatnák. Ez indítványt Bokross Károly elnök hozzászólása után elnapolták a jövő évig, amennyiben szaklap kiadása most még korai.

Végül még a következő indítványokat fogadták el:

Mondja ki a közgyűlés, hogy mindazon tagok, kik Tóth Endre és megbizottjainál a nyugdíjegyesületbe felvételre jelentkeztek, de a beirattási díjnál többet be nem fizethettek, hátralékos tagdíjaikat, nyugdíjjogosultságuknak a belépés idejétől biztosítása mellett, havi aránylagos részletekben, sulyosabb megterhelhetőség nélkül is lefizethetik.

Mondja ki a közgyűlés, hogy az 1901. évi IV. rendes közgyűlést Szomszathelyen fogja megtartani.

Randvégh József indítványozza, hogy a nyugdíjegyesület igazgatósági ülésének jegyzőkönyvei minden választmánynak 5 példányban és minden vendéglős-, kávé- és pinczér-szakegyletnek egy-egy példányban megküldessenek, hogy a nyugdíjegyesület megismertetése minél nagyobb körben történjék.

Végül *Sverteczky Gáspár* bemutatja a magyar leszámítoló bank és a pesti magyar kereskedelmi bank betétkönyvecskéit, melyekben Budapest székesfőváros területén eddig elért perselygyűjtés eredményét, 438 koronát elhelyezte.

Az igazgatóság a jelentést tudomásul veszi s a jelentést tevő igazgatósági tagnak fáradásáért köszönetet mond.

A vesztőhelyen.

A nyugdíj egyesület ülése után az összes jelen voltak a vesztőhelyhez kocsiztak, hogy a tizenhárom kivégeztetési helyén is leróják hazafias kegyeletüket.

Az indulás — mely a Központi szállótól történt — érdekes képet nyújtott. Öt perc alatt egész kocsitábor indult a vár mögött lévő vesztőhely felé. A káposztás földekkel és kukoriczással körülvett obeliszk közül ekkor már nagy közönség várta az érkezőket.

A kegyeletes ünnepélyt *Glück Frigyes*, a magyar vendéglősök kongresszusának társelnöke nyitotta meg. Költői szárnyalású, hazafiaságtól duzzadó beszédben festette a gyászos kort, mely a hazát tizenhárom legjobb fiától fosztotta meg. A beszéd mély hatást tett a jelen voltakra. Ezután a koszorúk elhelyezésére került a sor. A kicsiny obeliszket egészen befődtek azok a szép, nagy koszorúk, melyeket különböző egyesületek helyeztek el.

A koszorúk szalagjain a következő felirások voltak:

A magyar vendéglősök országos kongresszusa. A szabadság örökéletű vértanuinak. A debreczeni pinczerek — a szabadság vértanuinak. Aki titeket feled, az nem magyar. — Kassa. Az aradi vértanúk emlékének — a budapesti pinczerek szak- és munkaközvetítő egyesülete. A szabadság vértanuinak — a nagyváradi pinczeregylet.

A koszorúk elhelyezése után elénekelték a Himnust, és ezzel a kegyeletes ünnepély véget ért.

A banket.

Este nyolcz órára volt kitűzve az első napot betetőző banket, melyet a „Fehér Kereszt” szálló télikertjében tartottak meg. Valósággal megszállották a hatalmas helyiséget az ünnepi vacsorán résztvevők, kik minden elfoglalható helyét betöltötték a télikertnek, igazán imponáló látványt nyújtva ezzel a nagyarányu részvétellel.

A kongresszus és a jubileumi ünnep összes vendégei, az aradi szaktársak, valamint a város társadalmának más rendű képviselői megjelentek itt.

A számtalan asztalon túl, a bejárattal szemben állították fel a főasztalt, melynek középső helyén *Gundel János*, a kongresszus elnöke ült, tőle jobbról-balról váltogatva foglaltak helyet: *Mártonffy Márton* miniszteri osztálytanácsos, országos iparoktatási főigazgató, *Fábián László* főispán, *Salacz Gyula* polgármester, *Kammer Ferencz* budapesti szállodás, *Glück Frigyes*, a vendéglősök országos szövetségének alelnöke, *Dálnoki Nagy Lajos* alispán, *Solti Ödön* dr. az országos szövetség jogtanácsosa, *Barabás Béla* dr. országgyűlési képviselő, *Kamerer Ernő*, a budapesti ipartársulat tiszteletbeli elnöke, *Nagy Lajos* az aradi ipartársulat elnöke, *Bokros Károly* a vendéglősök nyugdíjgyűlésének elnöke, *Wirth Ferencz* a budapesti ipartársulat alelnöke, *Pelzmann Ferencz* a „Pannonia” szálló tulajdonosa, *Müller Ferencz* a Gentry kaszinó tulajdonosa, *Juranovits Ferencz* a szegedi ipartársulat elnöke, *Privári Pál* ennek alelnöke, *Sarlot Domokos* főkapitány, *Varjassy Lajos* tanácsnok, *Kristyóry János*, *Edvi-Ilés László*, *Szilvássy László* dr. az aradi, *Désy Géza* dr. a nagyváradi, *Benedek János* dr. a szegedi ipartársulatok ügyészei, *Meh-*

ringer Rezső az országos szövetség pénztárnoka, *Louis Francois* pezsgógyáros, felügyelő bizottsági elnök, *Seres Márton* a kassai ipartársulat elnöke, *Hauer Rezső* a debreczeni, *Stern Hermann* a nagyváradi, *Lenz János* a temesvári, *Pösch Károly* a győri, *Seifert Antal* az ujvidéki ipartársulatok elnökei és mások felsorolhatatlan számban, közöttük számos hölgy, a kongresszuson résztvevők családtagjai.

Hogy ebben a diszes társaságban, melynek jó hangulata minden pezsgőnél jobban megrészesítette, valóságos lázba ejtette az ottlévőket, akadt tőst bőven, elképzelhető.

Az első köszöntőt *Gundel János* mondta, ki lendületes szavakban éltette a királyt.

Nagy Lajos az aradi ipartársulat elnöke a következő határos beszéd közben üritette poharát:

Igen tisztelt uraim!

Nekünk, az aradi vendéglősöknek válik szent kötelességünkké, hogy a távol vidékekről összesereglett szaktársainkra emeljük poharainkat. Köszönjük önöknek, hogy a körünkben rendezett ez országos kongresszusra, oly szép számmal egybegyűltek és látogatásukkal bennünket megtiszteltek; köszönjük önöknek, hogy annak a nagy eszmének, a Magyar Vendéglős Szövetség eszméjének megtestesülését a mi városunk nevéhez fűzték, az alakulás büszkeségét ide kötötték.

E szellemben tartsa meg az Isten sokáig a mi kedves vendégeinket! (Éljenzés.)

Glück Frigyes szép beszédben áldást kér a szövetség működésére.

Salacz Gyula polgármester emelkedett fel ezután s nagy figyelem között, lelkes, határos szavakban éltette a magyar vendéglősöket.

Gundel János általános éljenzés között tudatja, hogy *Hubert* pozsonyi gyáros a létesített nyugdíj és menhely számára 500—500 koronát adományozott.

Salacz Gyula polgármester méltó pandánjaként az elhangzott szavaknak, arról tesz jelentést, hogy *Glück Frigyes* 1000 koronát adott az Aradon alapítandó vendéglős szakiskola részére. Nagy éljenzés hangzott fel erre, miközben az adományért Aradváros nevében köszönetet mondott a polgármester.

Fábián László főispán a kongresszus tagjait élteti sikerült tőstijában, melyet lelkesen fogadott a hallgatóság.

Edvi-Ilés László Martonffy Márton, a válás és közoktatásügyi miniszter kiküldöttjét élteti, mint akinek nemes életcélja tanítani, nevelni, felvirágoztatni és a felvirágoztatás által nagygyá, erőssé tenni a nemzetet.

Bokros Károly nyugdíjgyűlési elnök a saját köszönti fel határos tőstban.

Mártonffy Márton a polgármestert és Arad városát köszönti fel lelkes szavakban.

Seres Márton a vendéglősök, kávéosok és pinczerek nyugdíjgyűléséért és annak elnöke: *Bokros Károly*ért üriti poharát.

Dálnoki-Nagy Lajos szellemes beszédben üdvözli, mint a megye alispánja, a vendégeket Arad megye területén.

Barabás Béla dr. tőstja hol lelkesültségre, más helyen meg derős hangulatra, kaczagásra ragadta hallgatóit. Visszaemlékezik, hogy rége óta vendég ő már a különböző vendéglőkben, „vendég, aki fizet s észrevétlen is fogad borral kevert vizet.” Régi tapasztalatai alatt látta, mint lett a lenézéssel fogadott néposztályból, a társadalom számottevő, előkelő rétege. Miközben e fölötti örömet fejezi ki, élteti a kávéosokat, vendéglősöket és a munkásokat, a hangyákat: a pinczereket.

Désy Géza dr. emelkedett szellemű beszédben köszönti fel a társaság virágait: a hölgyeket.

Ezután a tőstok hosszú sora következett,

melyek természetes folyamánai voltak a kitűnő italoknak és a pompás, kiváló menűnek, mely *Nagy Lajos* konyháját dicséri. A pazar étlap a következőképen volt összeállítva:

Barna csirke leves.
Tok és fogas tartár mártással.
Filée de bouef körözve.
Almás pite.
Pulyka komppottal,
Parfait piskotával.
Vegyos gyümölcs.
Sajtok.
Fekete kávé.
Sör.
Fehér bor.
Vörös bor.
Pezsgő.
Asványvizek.

Borokban, de főképen a pezsgőkben olyan nagyarányu felsorakoztatás volt, aminő ritkaság a bankettek történetében. Ez általtal vált lehetővé, hogy a czegek nagy szállítmányokat ajándékoztak az ünnepi alkalomra; itt főképen *Louis Francois* és *Törley* jártak elől.

Az óriási közönséget tekintve, valóban példászerű volt a kiszolgálás, daczára annak, hogy a Pisták, Adolfook, Hermányok és más pinczéri személyek, mind mint vendégek ültek a terített asztaloknál, de a kiszolgáló gárda olyan szépen viselkedett, hogy az egyik pinczért, *Zombori Sándor*t egy vigkedélyü kis asztalnál fel is köszöntötték.

A jókedvhez, mely ugy tizenegy óra után valósággal tombolt a teremben, a cigány is hozzá járult, a *Nagy Károly* kitűnő bandája, mely sokáig együtt tartotta a társaságot.

A második nap programja.

1. Reggel 9 órakor: Az aradi pinczeregylet 50 éves jubileuma alkalmára az egylet diszkögyűlése a Központi szálloda disztermében: a) megnyitó az aradi dalárda által. b) ünnepi beszéd, tartja: *Dr. Barabás Béla*. Záró ének. Rendezők: *Kovács István* és társai.

2. Dél előtt 10 órakor: a „Millennium”-sörözősarnokban villás-reggeli.

3. Dél előtt 11 órakor: Külön vonattal indulás Gyorokra. Délután: Az arad megyei gazdasági egyesület által rendezendő borászati és szőlészeti kiállítás. Ménes, Gyorok és Kúvén szőlőbirtokainak megtekintése. A kirándulás vezetője: *Nikolics Döme* aradi ügyvéd. — (Azon vendégeket, kik a 3 egymásba folyó hegyközség szőlőgazdaságát szeptember 14-én bővebben megismerni óhajtják, szívesen kalauzoljuk.) Este 8 órakor visszaérkezés Aradra.

4. Este 9 órakor: A Központi-szálloda nagytermében tánczczal egybekötött társas estély lesz. Rendező: *Huzó István*.

TANÜGY.

(—) Iskolai értesítés. A beiratások az aradi kir. főgymnasiumban es állami főreáliskolában a nagy helyreállítási munkálatok miatt felsőbb intézkedéssel szept. hó 28., 29. és 30-ik napjaira halasztottak el. A rendes előadások október 1-én veszik kezdetüket.

(—) Az iskolaszék új tagjai. A mai közgyűlésen az elhunyt *Varjassy József*, *Sallay Béla* dr., és *Herváth János* dr. helyébe három új iskolaszéki tagot választottak, ezek: *Hegedüs László*, *Müller Gyula* és *Magyar Ferencz*.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Felhívás a Kossuth asztaltársaság tagjaihoz. Budapest székváros kongresszusra érkezett küldöttei, asztaltársaságunk körében óhajtják a csütörtök estét tölteni. Jöjjetek el, fogadjuk őket hozzájuk és hozzáuk illő módon, mutassuk be, hogy méltóan viseljük Kossuth Lajos nevét. Az elnökség.

877.20, Petrovics Aurél 861.82*. Mudrcity Isza 855.51, Ifj. Meskó Sándor 831.50, Nagel Károly 828.55, Iritz Sándor 824.49, Zelenák István 807.84, Kriván Mihály 807.80, Mercse Pál 805.40*, Morár Uros 802.90, Nagy Gy, János 801.12, Pilperger György 793.70, Görbe István 779.54, Molnár Albert 770.16*, Mannheim József 769.22, Kerényi Vilmos 765.96, Politzer Jónás 757.64, Kriván László 749.90, Horvát Imre 745.70, Kohn Mor 735.58, Csala Ferencz 739.56, Baló Benedek 735.40, Ott Károly 734.77, Frányó András 730.40, Ifj. Laurovics János 725.70, Ponyecz Ferencz 720.93, Sztrója Pál 715.46, Ludaj István 714.34, Lonovics Albert 703.24. Id. Marjanucz Vaszilie 702.08, Náway Gyula 700 korona 56 fillér.

Jegyzet. A *-gal jelölték adója kétszeresen van számítva.

Megbolygatott sírok.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, szeptember 12.

Az élet zajában elmerülve, a létérti küzdelemben egyre harczolva gyorsan perdül le az egyesnek, a nemzeteknek élete. Az idő kerekere egyre forog és elvértve pihenünk meg, a nagyok emlékezetét ápolva rövidke futó pillanatokra. Egy ily pillanat elfeledtet velünk mindent, mi e röghöz köt; egy ily perczenet kiragad a mindennapiság zajos köréből és felemel a tiszta aetherbe, hol ideálok honolnak, hol megtisztulva a földi salaktól az égiekhez vonz szivünk.

A templom szentelt oltára, a sirkert szomorú helye az, mely megtanít a mulandóság megvetésére és egy oltár, a sirkert nyújtja azt az enyhet, mely után lelkünk egyre epedez. Ha lelkünk az élet zajában elsenyvedt, az oltár lábához borulunk és forró imában elmerülve keressük a sejtést a Mindenható iránt; ha kicsinységünk, törpeségünk új erőt kíván, nagyjaink sirja felé haladunk és a sirdomb előtt térdet hajtva dicsőítjük az elköltözött nagy szellemet, mely magával emelt fel bennünket egy tisztább légkörbe.

Ha az oltárt pogány kéz lerontja, ha nagyjaink sirját lelketlen vadak összetiporják, hová térjünk áhitatos perczekben? hol keressünk lelki vigaszt és erőt szent ideáljaink ápolására?

A főváros kerepesi-uti nagy temetője szentély nekünk, hisz oly sok alussza ott örökalmát azok közül, kiknek lánglelke tiszteltté, nagygyá és hatalmassá tette ezeréves nemzetünket. Ide zárandokolunk istennek szánt perczekben, ide jövőnk, hogy lelkünk a nagy példák felbuzdulva, a hazáért, a haza dicsőségeért fáradozni és áldozni tanuljunk.

A főváros tanácsházában azonban nincs idealizmus, a por fedte aktákból és szabályrendeletekből nem áradozik ki a lelkesedés heve; ott a lajstromozott és rovatolt papirokban nem honol az enthusizmus — hideg, rideg józanság beszél ki belőlök, mely megöl minden érzelmet.

Ily elijesztő józanságról beszél a szabályrendelet azon intézkedése, hogy 30 év után a betemetett temetői parcellák feladásandók, és a csontok egy közös sírban elhelyezendők.

Ez a szabályrendelet nem ösmer nagyokat, szellemi óriásokat, e szabályrendeletben csak száraz numerusok a 30 évvel ezelőtt elköltözött nagyok földi maradványai.

A szabályrendelet köznapi végrehajtói kijelölték már a parcellát, melyben el kell tiporni a nemzet nagyjainak sirjait

és összedobni a haza nagyjainak csontjait.

Garai János, Kisfaludy Károly, Vahot Sándor, Sárosi Gyula, Kövér Lajos, Reviczky Szevér, Lisznyay Kálmán, Czakó Zsigmond, Remlay Gusztáv, Egressy Gábor, Fánecy Lajos, Hegedüs, Szentpéteri, Udvarhelyi stb. numerusok vagytok, mihaszna csontok! El veletek egy közös sírba. A ti sirdombotok ne legyen többé oltár, melyhez az élők zárandokolnak, hogy nagy lelketeket imádják.

Ezt határozta a rideg szabályrendelet és október első napján már a kapa belé vágta élet és romba dőlnek a szentelt hantok, melyek legjobbjainkat eltakarták.

A táviró azt mondja, hogy az irók és a művészek körében nagy mozgalom készül e szabályrendelet ellen.

Rajta, ifju szellem óriások! fonjátok meg az ostort és fonásával vágjátok arcul azt az örületes józanságot, mely ledönti a nemzet oltárait, és üssétek véresre a lelketleneket, kik nem is mernek istent és nem ismerik a magyar nemzet nagyjai iránti kegyeletet!

HIREK.

— Hegedüs Sándor Aradon. Ismeretes, hogy az aradi kereskedelmi és iparkamara meghívta városunkba Hegedüs Sándor kereskedelemügyi minisztert. A mai napon a miniszter leirt a kamarához, és tudatja, hogy október elején meglátogatja Aradot. A fővárosból október 1-én Temesvára utazik az új állami ipariskola megnyitására. A miniszter Temesvárt Desseoffy püspök vendége lesz. Temesvárról 2-án Aradra jön Hegedüs, hogy jelen legyen az új vasúti indóház alapkövetésénél.

— Arad a velencei zárandoklaton. Csák Czirjék dr. minorita rendfőnök, városi törvényhatósági bizottsági tag indítványára a közgyűlés elhatározta, hogy Csákon kívül Barabás Béla dr.-t, Kristyóry Jánost és Edvi-Ilés Lászlót is kiküldi a Gellért püspök ereklyéihez történő zárandoklatra. Az első két tag saját költségén, az utóbbi kettő 200—200 korona városi költség-

— Az új választások a közgyűlésen. Aradváros közgyűlésén töltötték be választás utján a megüresedett polgármesteri fogalmazói állást. Három pályázó jelentkezett: Marosy Miklós aradmegyei aljegyző, Tabakovits György ügyvédjelölt és Vajda Henrik hódmezővásárhelyi adóhivatali számtiszt. A kijelölt bizottságba a közgyűlés Kristyóry Jánost, Simay Istvánt és Müller Károlyt választotta, a főispán Barabás Béla drt, Steinhardt Mór drt és Schusztér Illés drt küldte ki. A bizottság mindhárom pályázót kvalifikálta a fenti sorrendben. Erre megkezdődött a szavazás két bizottság előtt. Az egyik bizottság tagjai voltak: Simay István, Steinhardt Mór dr., Szontagh Gyula és Löcs Rezső mint jegyző, a másik bizottság tagjai: Reicher Ferencz, Boros Vida, Böhm Adolf és Vannay Gyula jegyző. Beadatott 103 szavazat, melyből Marosy Miklós kapott 77-et, Tabakovits György dr. 26 ot. Így szótöbbséggel Marosyt választották meg polgármesteri fogalmazóvá.

A másik választás egy városi szülésznoi hely megüresedése folytán vált szükségessé. Az állásra 24 pályázó jelentkezett, kik közül hatot kandidált a fenti bizottság. A hat jelölt: Högye Ferenczné, Klein Erzsébet, Biróné Turchányi Katalin, Kosek Lajosné, Román Istvánné, özv. András Gáborné, Jelencsikné Demeter Mari és Erkné Smetter Klára. A jelöltek közül Högyéné és Klein Erzsébet 29—29 szót kaptak. Miután a szavazatok száma egyenlő volt, a főispán új

választást rendelt, mely Högye Ferenczné szavazattöbbséget juttatott s így ő lett az új városi szülésznoi.

— Milán vadászik. Milán király — min nekünk jelentik — ez időszerint magyarországi vadászterületén Asszonyfán vadászik, ahonné a jövő hét folyamán Budapestre érkezik és innét Zichy Jenővel medvevadászatra utazik.

— A gyoroki borkóstoló A gyoroki borkóstoló és szállászet kiállításra holnap (csütörtök) délben az aradi pályaudvarból külön vonat indul déli 12 óra 20 perczkor. A vonaton az összes vendégek díjmentesen utaznak. A különvonat este 7 óra 30 perczkor indul vissza Gyorokról.

— A braganzai herceg büntetése. Lapunk behatárol foglalkozott a braganzai herceg esetével. Ő fensége, a braganzai herceg és huszárhadnagy sipkával a fején lépett abba a terembe, ahol Aulich ezredes volt. Hetykén viselkedett. Az ezredes rászólt a hadnagyr, figyelmeztette a köteles tiszteletre felebbvalójával szemben. A herceg zokon vette a figyelmeztést s nagy összeköttetéseit arra használta, hogy Aulich ezredest legalább is nyugdíjba küldjék. A hadsereg körében is megoszlottak a vélemények. Nem hitték, hogy Aulich ezredes győzzön az uralkodóház rokonával, a braganzai herceggel szemben. A magyar király bölcsesége — írja a „Pesti Ujság“ — Aulich ezredes javára döntött s a braganzai herceget büntetésből áthelyezték állomáshelyéről Brassóba. A bizalmas rendeletet tegnap közölték az ezredparancsnokságokkal. Az áthelyezésről legközelebb hoz hirt a hadsereg rendeleti közlönye.

— Egyetemi ifjak párba. A budapesti egyetemen folyó pártpolitikai mozgalmakból kifolyólag ma délután véres kardpárbaj volt a főváros egyik vivótermében az egyetemi „Nemzeti párt“ alelnöke: Brázovay Kálmán és a radikális párt egy tagja: Bérczi Rudolf között. A párbaiban Brázovay sebesült meg.

— A néppárt kortespönze. A fővárosi szociálisták a jövő vasárnapra népgyűlést hívtak egybe, hogy a néppárt legújabb aknamunkájával szemben állást foglaljanak. Az fáj a szociálistáknak, hogy a néppártnak szabad gyűjtenie, nekik pedig nem. Bizony nem szabad sem az egyiknek, sem a másiknak. De a néppárt a korteszólokra olyan lepezve, alatomosan gyűjti a pénzt, hogy alig lehet tetten érni. A szociálisták irigy panasza is igazolja, hogy ez ellen az aknamunka ellen mégis csak kell rendszabályt találni.

— Bécs Magyarország ellen. Bécsből jelentik, hogy a bécsi harmadik kerület legutolsó előljárásági ülésén Schak városi tanácsos azzal az indítvánnyal állott elő, hogy a városi tanács ezentul ne adjon házaló engedélyt a magyar honosoknak, aminthogy Budapest is hasonlóképen járnak el az osztrák alattvalókkal szemben. Pitaler kerületi előljáró ezt az indítványt azzal a másik indítvánnyal toldotta meg, hogy Bécsben ne gyakorolhassanak orvosai prakszist olyan magyar doktorok, akik diplomájukat magyarországi egyetemen szerezték. A városi tanácsosok egyhangulag elfogadták ezt az indítványt.

— Eljegyzés. Hehs Béla, az aradi Ipar és népbank hivatalnok, eljegyezte Krause Sárolda kisasszonyt.

— Fadrusz János ajándéka. A szegedi képzőművészeti egyesület többek között Fadrusz János szobrászt is megnyerte az őszi kiállításra. A művész „Krisztus a keresztfán“ című nagyszabású szoborművét állítja ki. A képzőművészeti társulat igazgatója levélbeli kérdést intézett Fadruszhoz a szobor árát illetőleg, hogy a katalogusban kitüntethesse; erre a mester a következő meleg sorokban válaszolt:

— Ami az árát illeti, csak azt mondhatom, hogy nincs ára, ehhez a munkához annyi

ARADI KALAUZ.

Méltóságos báró Bohus István ur házában
Atzél Péter-utczában
a színház főbejáratával szemben van

Maresch Gyula

férfi-divat és díszműárúk üzlete,
ahol a legújabb párisi és egyéb
különlegességek
a legnagyobb választékban kaphatók.

Városi és megyei telefon 439.

WEINBERGER FERENCZ

arany, ezüst és ékszer műves.
Elsőrendű ékszer készítő és javító műhely.
ARAD, KÖZPONTI-SZÁLLODA.

Ajánlja dusan berendezett arany-, ezüst- és ékszer,
valamint valódi
GENFI ZSEBÓRA
nagy raktárát.

PÉNZT

és időt mindenki megtakaríthat, ki szükségletét nálunk fedezi, mert sok

1000

legjobb minőségű cikket olcsóbban, mint bárhol beszerezhet.

Mindenféle vásznak, Chiffon, kanavász, ruhasafir, batiszt,

divat szövetek

barchetek, selyem kendők, zsebkendők, ágyterítők, szőnyegek, csipke és szövet függönyök, papianok, szalmazsák, női, férfi és gyermek ingek, trico alsó-ing, és nadrág, gallér, kezélő, korzetták, alsó szoknyák, lábravalók, gyermek ruhák, kötők, kalapok, sapkák, keztyűk, harisnyák (fegy-házi munka), nyakcsokrok, nap és esernyők, penzes erszények, szivar tárczák, tollkések,

iskola táská

utazó bőröndök (koffer), fésük (helyi ipar), fog, haj és ruha kefék, tajtékpipa és szipka, nadrágtartó, övek, szijjak, illatszer, szappan, disz-virág fátolok, selyem, szalag csipkék, kötő- és himző pamut, czérna és gép-selyem, mindenféle bélés árúk és szabó kellékek.

Szóval még számtalan itt elő nem sórt cikkek, melyek a divat, kézmű és rövidáru szakmába vágnak.

olcsóbban mint bárhol
nagy választékban kapható; — továbbá

gyermek játékokban

nagy választék. — Becses látogatásért esd

Kilényi C. és Tsa

Arad, Andrassy-tér 20. szám,

a „Kék golyóhoz.”

Assael H. és fia

ékszer,
ezüst és svájcezi zsebóra raktára
ARAD,
Atzél Péter-utca 1., a színházzal szemben.

Legjobb 95 kros keztyűk

vannak

Hoffmann Sándor

árúházában
a „Fecskehez.”

Divatárú tárgyak

Kalapok, Czipők, Nyakkendők, Kézellők, Essőernyők; továbbá Gyermek kocsik, Szallagok, Csipkék, Pamutok, Zsinórdíszek, még a készlet tart. jutányosan eladtnak

RUZSONYI ENDRE

divatüzletében

ARAD, Andrassy-tér, Hungária kávéház mellett.

Alapított 1876.
Városi és megyei telefon 312.

WEINBERGER JÁNOS

czipő áruháza
A „NAGY CSIZMÁHOZ”
ARADON.

Fióküzlet: Temesvár, Jenő főherceg-u. 5.
Világhírű
Triumph-czipő
egyedüli elárúsító helye.

Hat kiállításán első díjjal kitüntetve.

KOHN JÓZSEF

épület és műbádogos
csatornázás és vízvezeték házi berendező
ARAD.

Üzlet: Műhely:
Andrassy-tér 13. Minorita ép. Batthyányi-u. 32. (Saját ház.)
Telefon: 333. Telefon: 321.
Páris, 1883. állami ösztöndíjjal kitüntetve.

Ajánljuk háztartási és ipari célokra elsőrendű
darabos bükkfa faszenet
25 kilós zsákokba csomagolva, ugyszinte uradalmak, lakatosok, gépeszek és kovácsok részére
elsőrendű kovács-köszenet
50 kilós zsákokban csomagolva,
a legjutányosabb számítás mellett.

Ugy a faszen, mint a köszén díjmentes hazaszállítását készséggel eszközöljük.

Kneffel Károly és Fia

vaskereskedése Aradon.

A n. é. férfi közönség b. figyelmébe!

A legújabb őszi és téli „hazai” és külföldi szövetek már megérkeztek és
megtekinthetők:

Schäffer Henrik-nél

Arad, Szabadság-tér 21. . . . Telefon 208.

Sandauer Samu

czipész
Arad, Salacz Gyula-utca, Haberegér-ház.
Elvállal mindennemű
női és uri czipők
készítését és javítását.

Alapított 1878-ban.

KRIEGLER H.

műórás és ékszerész
ARADON, Andrassy-tér 20. szám.
(Aréna-épületben.)

Ajánlja legnagyobb választékú
óráit és ékszereit.

Nálam vásárolt és javított órákért három évi jótállás.

!!KELL mindenkinek KELL!!

Csipkék — Szallagok — Ruhadíszek — Kel-
lékek — Fátolok — Keztyűk — Harisnyák
Nyakkendők — Miderek és Gyermekruhák

legolcsóbb árban kaphatók

KELL MANÓ-nál

ARAD, Andrassy-tér, Első Aradi Tpk. épületében.

Ékszertárgyak

ezüst evőeszközök és valódi schweiczi órák alkalmi vételek által a legjutányosabb árban kaphatók:
Ugyanitt arany, ezüstneműek és

ZÁLOGJEGYEK

megvételnek

DEUTSCH IZIDOR

órás, ékszerész Templom-utca, Minorita-palota

Szőnyegek.

DOMÁN SÁNDOR
Szabadság-tér 17.
AGYNEMŰ-GYÁR.

Orvosi intézet

nyitva reggel 6 órától este 7 óráig (kivéve d. e. 9—11-ig.)

A közönség rendelkezésére a következő gyógyeszközök állanak:

Villam-fény fürdő:

1. Rheuma, köszvény, ideggyulladások (ischias), oldal s arcfájdalmak, neuralgia, mell s hashártya izzadmányok, fémmergezések, (higgyau, zink, ezüst, ólom).

2. Vértaj (higgyau s jódkura segítése), elhízottság, zsírosodott szív, fehérjés vesegyulladás, cukorbetegség.

3. vérszegénység, idegkimerülés (neurasthenia), idegesség.

4. Régi bőrbajok, scrophula, bőrfarkas (lupus) gyógyítására.

A betegség szerint a fényfürdőt hidegvíz-gyógyimód, massage vagy bepakolás követi. Egyszeri használat 1 frt 25 kr., 15 jegy 15 frt.

Belégző kamrák. (Inhalató) Gleichenberg, Ems mintára, acut és régi gége, tüdőhurutnál, valamint tüdőátgatalnál, asthmánál. Egyszeri használat 75 kr., 15 jegy 9 frt.

Hidegvíz-gyógyimód. Egyszeri használat 60 kr., 15 jegy 7 frt.

Svéd gymnastica gyöngyűt izomzatú reconvalescensek erősítésére, szűk mellkasú, valamint szívbeteg gyermekek s felnőttek edzésére s munkaképessé tételére.

Havi díj 10 frttól feljebb az eset minősége szerint.

Minden beteg saját orvosának utasítása, avagy az én tanácsom szerint részesül kezelésben. — Minden ténykedés személyes felügyeletem alatt fog történni. 2314

Dr. HECHT A.,

Arad, Templom-utca, Minorita-palota.

Telefon szám 270.

Legjobb szabás!

ARADI CZIPÉSZEK

TERMELŐ SZÖVETKEZETE

ARADON, TEMPLOM-UTCA, MINORITA-PALOTA.

Egyedüli a maga nemében, csakis saját készítményü

női és férfi-czipőket,

gyermek- és leányka-topánkákat

komót- és más czipőneműeket tart raktáron vagy készit megrendelés után.

Nem gyári munka, de azért olcsóbb és jobb.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

Házhoz tetszés szerinti időben választéket küldünk.

Löderer, m. kir. honvéd-százados féle rugganyos sarokkészlék, úgy női mint férfi czipőn alkalmazható, csakis nálunk kapható.

Különféle színű cremek és lakkok nagy raktára.

Feltűnő olcsó árak!

Kitűnő minőségű anyagi

2174

22554—1900.

Hirdetmény.

Közhirre tesszük, hogy az Arad sz. kir. város határában a kukoricza törés megkezdésének határidejével folyó évi szeptember 17-ik napját tűzzük ki.

Arad, 1900. évi szeptember hó 12-én. A városi tanács.

501—1900. végrh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirre teszi, hogy a szegedi kir. járásbíróóság 1900. évi Sp. III. 536—3. számú végzése következtében, Dr. Biedl Samu

ügyvéd által képviselt Pollák Sámuel és társa javára Iritz F. Frigyes ellen 109 korona s jár. erejéig 1900. évi július hó 27-én fogantatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 659 koronára becsült következő ingóságok u. m.: vegyes fűszerárak, Venczel és Rosenthal együttes foglaltató javára is 64 kor. 50 fillér és jár. erejéig nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a pécskai kir. bíróság 1900-ik évi V. 245/2. számú végzése folytán 173 kor. 50 fil. tőkekövetelés és jár. erejéig a helyszínen v. i. M.-Pécskán alperes házában leendő eszközlésére 1900. évi szeptember hó 22-ik napjának d. e. 11 órája határidőül kitűze-

tik — és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Pécskán, 1900. évi aug. hó 30-án.

Klein Henrik,
kir. jbr. végrehajtó.

2712

Hirdetmény.

A kedvezményes boritaladó fizetésére igényt tartó szőlős gazdák ezennel felhivatnak, miszerint a házi fogyasztásra szánt bormennyiségüket az 1892. évi XV. t.-cz.-ra való hivatkozással f. évi szeptember hó 15-ig a fogyasztási adófelügyelő égnél bejelentésük.

Arad, 1900. augusztus hó 17-én.
Varjassy Lajos,
tanácsnok.

!! Gazdák és állattenyésztők

megegyeznek abban, hogy Magyarországon az állattenyésztés hanyatlak. Ennek oka kétségtelenül az utóbbi időben elharapódzott állatbetegségekben keresendő. E tekintetben

kiemelt jelentősége van Somogyi Géza találmányának az

„állatok emésztését elősegítő por“-nak,

a mely fokozza az állatok ellentálló képességét

mindenféle betegségek ellen és elősegíti a hizást.

**Somogyi-
féle állat-
táppor.**

A 13.652. számú szabadalmazott D. 46. sz. Iparengedély-lyel ellátott Somogyi Géza-féle állatok emésztését elősegítő por 56.086. és 36775. számú törvényes védjeggyel bír és a hivatalos vegyelmezésen kívül első rendű gazdaságok, állatorvosok, gazdasági iskolák, egész község által kipróbálva van. akik írják, hogy nemcsak sertéseknél, de mindenféle állatnál feltűnő és bámulatos hatású, szóval biztos hatású por; kétszáz ezer ember használja, elismeri és dicséri a por csodás hatását. étvágy, emésztés, hizási szerül is kifizeti magát a por használása. Minden háznál nélkülözhetetlen.

Elismerő levelek vannak még huszár és tüzér ezredektől is, kik a lovaknál is óriási eredménnyel alkalmazták, — egy csomag 18 kr., 1/2 kilós doboz 45 kr., 1/2 kilós doboz 90 kr.

Utasítás és elismerő levelek bárhol megnézhetők. — Viszont eladók nagyobb kedvezményben részesülnek.

Kapható Aradon: Földes Kelemen gyógyszerész urnál, Vojtek és Weisz drogouista, Éles Armin, Fejér Gyula, Karácsonyi Antal, Daimel Lajos, Pollák József, Nagy Farkas, Ring Zsigmond, Weisz Dávid, Ferber Lajos urak fűszerkereskedésében és ugy Aradon mint Aradmegyében bármely üzletben.

Nyilvános köszönet egy kiváló szépitőszernek.

Nyilatkozat. Igen tisztelt gyógyszerész ur! Az ön által feltalált **IBOLYA-CRÉME** kitűnő hatása indított arra, hogy ez uton leghálásabb köszönetemet nyilvánítom. A jó készítményért fogadja örökös köszönetemet, mert egy pár nap alatt eltávolította az arczomon lévő összes szeplőimet és májfoltokat, egyuttal biztosított, hogy széles ismerős körömben ajánlani fogom.

Bécs, 1899. decz. 5. Kitűnő tisztelettel Marsotky Adél.

Szeplő, májfolt, bíbrós bőrvörösséget és mindennemű arczszépitőtlanságot bámulatos rövid idő alatt elmulaszt az egész világon elterjedt teljesen ártalmatlan szer a **Hajós-féle**

IBOLYA-CRÉME

ára: 1 tégely 50 kr. Ibolya-crème szappan 35 kr. Ibolya puder fehér, rózsza és krém színben 60 kr.

Hajós-**IBOLYA-TEJ** (Eau de Violette de Hajós.) féle. Ezen hygienicus mosdóvíz az arcz, nyak, karok és kezeknek megkapó szépséget, fehérilliom és rózsza színében tündöklő varázsos színt kölcsönöz. 1 üveg 50 kr.

Óvakodjunk értéktelen hamiltásoktól!

Ibolya-crémem csinos gömbölyű kék dobozban van és törvényes védjeggyel van ellátva. Kapható a készítő és feltalálónál

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratoriumában

ARAD, Andrassy-tér 22., a megyeházzal szemben.

411—1900. tkv. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A pécskai kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az „Albina“ takaré- és hitelintézet végrehajthatónak Evutián János ó-pécskai lakos végrehajtást szenvedő elleni 319 kor. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. törvényszék, a pécskai kir. járásbíró területén lévő, Ó-Pécska községben fekvő, az ó-pécskai 846. sz. tjkvben + 1. sorsz. a. ingatlanra az árverés: 1600 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb

megjelölt ingatlan az 1900. évi október hó 10. napján délelőtti 10 órakor, ezen tkvi hatóságnál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át, vagyis 160 koronát készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szá-

bályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Pécskán, a kir. járásbíró-ság, mint tkvi. hatóságnál 1900. évi márczius hó 5-ik napján.

Dr. Jakó kir. aljbíró szabadságon helyette:

Novák,
kir. járásbíró.

2711

12684—1900.

Hirdetmény.

Arad szab. kir. város polgármestere mint II-od foku állategész-ségügyi hatóság Aradváros terüle-

tén a sertésveszt járványosnak mondotta ki, minélfogva a nagymélt. földmívelési m. kir. miniszterium 9300/98. sz. magas rendelete alapján a következőket rendelem.

Az egész város területén levő sertésekre az udvarzárt elrendelem és a sertés tulajdonosoknak meg-hagyom, hogy sertéseiket az udvarból ki ne hajtsák.

A város területéről trágyát az elzárt udvarokból pedig szalmát és szálas takarmányt kiszállítani tilos. Arad, 1900. augusztus hó 29-én.

főkapitány távollétében
Greén,
alkapitány.

Telefon 222.

Nagy csillár raktár.

Telefon 222.

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy **ARADON, Templom-utcza (Minorita-palota),** dusan felszerelt raktárt tartok

üzleti-, irodai-, ebédlői-, háló- és fogadóterem gáz- és villany-csillárokból

lámpákból, melyek valóban ritka szép és kitűnő kivitelben, felette olcsó gyári árban szerezhetők nálam be. Mint a „**Magyar gázizzófény részv. társ.**“ (Auer világítás) aradmegyei képviselője az eladott világítási cikkeket **megújításra készen helyezem el** és a felszerelési munkálatokért külön díjat nem számítok fel. Legujabb szerkezetű **légszesz-főzőkészülékeket, légszesz vasalókat, szeszizzó fényégőket** tartok, melyek megkímélik a háziasszonyt a **kellemetlen szénzagtól és olcsón, gyors és egyenletes munkát** tesznek lehetővé.

E I S E R S Á N D O R

a magyar gázizzófény részvénytársaság és különböző csillárgyár képviselője

ARAD, Templom-utcza (Minorita-palota.)

2591

Vendéglősök figyelmébe!

HOL?

vásárolható legjobb és legolcsóbb

háztartási, szálloda, vendéglő**és kávéházi berendezés**

s minden más e szakmába vágó cikk.

H A J E K A N T A L

üveg- és porcellán-kereskedésében

Forray-utcza. **ARAD.** Üveg-udvar.

Állami koronával ellátott üveg-edény!

Videki megrendelések azonnal továbbíthatnak!

Pontos és gyors kiszolgálás!

KEFIR TEJ:

kefir gombával erjesztett tej, mely a gyomor falán keresztül gyorsan felszívódik és ez által nagy táperővel bír.

A gyomor és bélhuzamra gyakorolt enyhe izgató hatása által az étvágyat és az anyagforgalmát élénkíti.

Előkelő orvosi vélemények alapján kitűnő gyógytápszernak bizonyult.

2511 Kapható a „Hungária“ kávéházban is.

Sterilizált gyermektej

a legjobb gyermektápszert.

Nélkülözhetetlen oly anyáknak, akik gyermekeiket részben vagy egyáltalában nem táplálják. A csecsemő korának megfelelően hígítva. Teljesen bacterium mentes. Az anyatejnek megfelelő alkatrészekből áll. Minden egyes étkezésre való adag légmentesen lezárt palackban sterilizálva, egyszeri táplálásra szolgál. Kezelése egyszerű s a természetes táplálással egyenértékű Prospektust, árjegyzéket, használati utasítást kívánatra bérmentve küldünk.

Dr. Singer János orvos és Rozvány György

gyógyszerész.

Sterilizált gyermektej, gyógy- és pasteurizált tej termelő intézete.

Aradon, Kossuth- és Batthyányi-u. sarkán.

NEUMANN

**férfi-, fiu- és
gyermekruha telepe
ARAD,**
a Fehér Kereszt szálloda mellett.
SZABOTT ÁRAK!
Mérték szerinti megrendelések pontosan eszközöltetnek. 2381

Mayfarth-féle

Mobille-rendszerü

szőlőprések

és zúzó

jutányos áron

kaphatók:

Pollák Gyula és fia

özégnél 2590

Arad, József főherceg-út 11. sz.

Hegyközségi közgyűlés.

Kuvin hegyközség szőlőbirtokosai tisztelettel meghívotnak a folyó évi szeptember hó 23-án délelőtt 9 órakor Kuvin község tanácstermében megtartandó hegyközségi

KÖZGYŰLÉSRE.

Tárgy:

1. Tisztujtás.
2. Folyó évi szüreti határidő kitűzése.
3. A jövő évi költségvetési előirányzat megállapítása.

Kelt Kuvinban, 1900. szeptember 10.

2709

Hász Sándor,
kir. tan., hegyközségi elnök.

Kész butor eladás.

Aki olesón, szép es jó butort akar venni, használja fel a kedvező alkalmat s fáradjon el az

Arad, Kápolna-utca 6. sz.

alatti asztalos-üzletembe, ahol teljes háló-, ebédő- és iroda szobaberendezéseket és egyes butordarabokat nagy választékban készletben tartok és olyanokra megrendelést készséggel elfogadok.

Tisztelettel

Varga József.

Irnok

800 korona évi fizetés és lakás élvezete mellett alulírott nál

alkalmazást nyerhet.

2704

Mladin György,
körjegyző, Silingyia.

Kiadó lakások

és üzlethelyiségek.

Forray-utca 7. szám a.

egy

üzlethelyiség

azonnal,

a „Pschor Bräu“ sörraktár

irodahelyisége pedig

október hó 1-re,

továbbá két

emeleti lakás

november 1-re 2586

k i a d ó.

Bővebbet Hajek Antal üveg- és porcellánkereskedésében.

GELLERI.
szeszereász
dús raktár ezüst dísz tárgyakban
SZOLLA ÁRAK!
ARAD, ANDRÁSSY-TÉR 14. SZ. Hermann-palota.
Telefon szám 135.
Szállás- és étkezési hely.
Nagy raktár
Zsebkönyvekben.
GELLERI.

Tűzijátékok!

mindenfélé rakéták, színes görögüttek nagy választékban kaphatók

DÜRR GUSZTÁV

fűszer- és csemegekereskedése

Arad, József főherceg-út 2. sz.

Az „Arany szarvas“-hoz.

Kiadó föld.

Megyesegyházán közvetlen a vasút állomás mellett

60 katasztr. hold föld

haszonbérbe kiadó, 2708

esetleg örök áron eladó.

Értekezhetni lehet Zuckermann Izidor urnál Megyesegyházán.

STERNM.A.

Arad és vidéke legnagyobb kizárólagos

női felöltők

árúháza

2386

Aradon, Andrásstér.